

září 2019

NEMOCNIČNÍ ZPRAVODAJ

číslo 6

**Českobudějovické Oddělení
nukleární medicíny patří mezi
republikovou špičku**

Primář MUDr. Vojtěch Kratochvíl, MHA

str. 4

**Do budoucna
bych pacientům přál
diagnostiku, která
nezatěžuje ionizujícím
zářením**

MUDr. Václav Maxa

str. 5

**Nová monografie:
Základy srdeční
resynchronizační léčby**

Prof. MUDr. Mgr. Alan Bulava, Ph.D.

str. 8

ÚVODNÍK PŘEDSEDY PŘEDSTAVENSTVA

MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D.

Pane předsedo, co je v českobudějovické nemocnici nového?

Po 45 letech práce pro naši nemocnici a 14 letech na postu předsedy představenstva se rozhodl k odchodu do důchodu MUDr. Břetislav Šon, který od 29. března 2019 zastával v nemocnici pozici ředitele Úseku chirurgických oborů. Osobně vnímám celoživotní přínos doktora Šona jak pro českobudějovickou nemocnici, tak pro jihočeské zdravotnictví jako takové. Děkuji mu za vše, co pro nemocnici a její pacienty vykonal. MUDr. Břetislav Šon je nadále vedení nemocnice nápomocen cennými radami při probíhající přestavbě horního areálu.

Jaká je personální situace v nemocnici?

Letos k nám již nastoupilo 48 nových lékařů a 96 nových sester a záchranářů. Před prázdninami jsme formulovali klíčové body personální politiky nemocnice, a zároveň jsme prezentovali balík motivačních nástrojů. Stejně jako většina nemocnic, i my

poskytujeme náborové příspěvky pro nové zaměstnance vybraných oddělení, a to ve výši až 350 000 Kč pro lékaře, 100 000 Kč pro všeobecné sestry a 50 000 Kč pro sanitáře. Cíleně a individuálně také podporujeme naše stávající zaměstnance ve vyšším věku, kteří stále odvádějí dobrou práci a předávají své zkušenosti mladým kolegům. Mým cílem je, aby se naši pacienti setkávali pouze s vlídnými zaměstnanci, kteří budou poskytovat kvalitní a bezpečnou zdravotní péči.

Nemocnice podporuje i studenty, o jaké studijní obory jde?

Myslíme i na studenty určených studijních programů a oborů vysokých škol (všeobecná sestra, porodní asistentka, zdravotnický záchranář, radiologický asistent) a vyšších odborných škol (diplomovaná všeobecná sestra). Studenti posledních ročníků těchto oborů mohou získat stipendium ve výši 5 000 Kč měsíčně.

Na tomto místě bych rád ocenil vstřícný přístup ředitele Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické v Českých Budějovicích PhDr. Karla Štixe, s kterým už nyní mnohem více spolupracujeme.

19. července 2019 navštívil nemocnici ministr zdravotnictví, co bylo předmětem jeho návštěvy?

Ministr zdravotnictví Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA navštívil českobudějovickou nemocnici již poněkolikáté a my si jeho zájmu velmi vážíme. Pan ministr prošel areálem nemocnice a seznámil se s probíhajícími stavebními pracemi. Tématem společné diskuze byla mimo jiné právě výše zmíněná nová personální politika českobudějovické nemocnice či koncepce urgentních příjmů v České republice včetně role lékařské pohotovostní služby.

Redakce

MUDr. Břetislav Šon, MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D. | Foto: Jan Luxík

„Pan generální“ Břetislav Shon jde do důchodu.

Přečtěte si osobní poděkování hejtmanky Ivany Stráské

Po neuvěřitelných 45 letech práce ve zdravotnictví se rozhodl odejít do důchodu jeden z nejznámějších jihočeských lékařů, MUDr. Břetislav Shon.

Těžko odhadnout, kolik pacientů hledajících pomoc prošlo jeho ordinacemi, musely jich být celé desetitisíce. Naopak

přesně změřitelné je jeho působení v nejvyšších manažerských funkcích jihočeských nemocnic, které dokázal přivést mezi ty nejlepší v celé republice. Najít podobnou unikátní kombinaci lékaře a manažera je dnes úkol doslova nemožný.

Stejně tak je složité najít člověka, který svým naprosto svérázným způsobem

dokáže podávat pravdu bez příkras či okolků. To dokáže jen ten, kdo je povznesen nad předstírání, protože přesně zná svůj cíl a sám je pro své okolí tím nejlepším příkladem či receptem na přímočarou vitalitu.

Svého ředitele oslovovali lékaři i manažeři v jihočeských nemocnicích naprosto přirozeně „Pane generální“. MUDr. Břetislav Shon, ve všech významech tohoto slova, tím panem generálním, a nejen pro nemocniční kolegy, pořád bude.

Pane generální, doufám, že budu mít příležitost potkat se s Vaším nezaměnitelným humorem, Vašimi zkušenostmi a Vaší lidskostí. Jsem ráda, že jsem měla tu možnost s Vámi pracovat.

Ivana Stráská

Mgr. Ivana Stráská, MUDr. Břetislav Shon | Foto: archiv

Primář MUDr. Vojtěch Kratochvíl, MHA: Českobudějovické Oddělení nukleární medicíny patří mezi republikovou špičku

**Oddělení nukleární medicíny Nemocnice České Budějovice, a.s.
má nového primáře. Stal se jím MUDr. Vojtěch Kratochvíl, MHA.**

Jak dlouho působíte v českobudějovické nemocnici?

Od dubna 2008. S nukleární medicínou jsem se seznámil během ročního studijního pobytu v Německu. Zlomovou zkušeností byly zejména stáže na Oddělení nukleární medicíny tamní fakultní nemocnice. Výborně vybavené pracoviště s vysokou prestiží mi nukleární medicínu představilo tak, jak by to v České republice nebylo možné a já začal vážně uvažovat o oboru, o kterém jsem do té chvíle ani nevěděl, že existuje. V podstatě se dá říct, že od té doby jsem již nikdy o jiném oboru neuvažoval. Když jsem se vrátil do Čech, zjišťoval jsem, jaká je nukleární medicína v České republice. Byl jsem na stáži ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady, ve Fakultní nemocnici Olomouc a v Nemocnici Pelhřimov. Pochopil jsem, že kvalita jednotlivých pracovišť je různá. Na stážích jsem se proto ptal, kam by mi doporučovali po studiu nastoupit. Dostal jsem tři tipy: Nemocnici Na Homolce, ve které měli největší zkušenosti s PET diagnostikou, Fakultní nemocnici Olomouc, kde bylo dobře vybavené oddělení s pověstí ověřeného výukového pracoviště, a nakonec Nemocnici České Budějovice, mimo jiné kvůli osobě tehdejšího primáře MUDr. Šabaty, uznávaného odborníka a výtečného pedagoga. Kontaktoval jsem všechna zmíněná pracoviště a od primáře Šabaty jsem téměř obratem obdržel email, že mě bere. Neváhal jsem a věci se daly do pohybu.

Jak se za těch jedenáct let pracoviště změnilo?

Poměrně dost. V roce 2008 jsem přišel na pracoviště, které by dnes nikdo nepoznal. Prvních pět let bylo docela klidných. Asi proto, že oddělení mělo za sebou přesun mezi objekty a čerstvě bylo umístěno do prostor pavilonu C. Od roku 2013 však

Foto: Jan Luxík

změny následovaly v rychlém tempu. V organizaci těchto změn jsem se již plně účastnil z pozice zástupce primáře.

Nejdřív se lůžkové oddělení stěhovalo do nových, kompletně zrekonstruovaných

prostor v 5. patře pavilonu C. Následovala instalace nové hybridní SPECT/CT kamery na diagnostický úsek.

V roce 2016 byly významně rozšířeny a kompletně zrekonstruovány prostory pro

diagnostickou část v suterénu pavilonu C a jejich součástí se stalo nově vzniklé PET centrum. Tuto akci vnímám jako velký milník v rozvoji oddělení. Instalací PET skeneru se naše pracoviště stalo jedním z nejkompaktněji vybavených pracovišť v České republice. Zároveň se vyřešil problém s ne zcela vyhovujícím stavem původních prostor diagnostické části. Aktuální stavební řešení je naopak velmi povedené, mimo jiné spojuje všechny diagnostické a ambulantní provozy ONM v jeden funkční a provozně optimalizovaný celek s vysokým důrazem na bezpečnost personálu stran radiační ochrany. Povedlo se to přes řadu limitací, které se vždy objeví, když se nestaví na zelené louce.

Aktuálně je před dokončením rekonstrukce „vymírácích“ jímelek odpadních vod z lůžkové stanice, které umožní další rozvoj terapie radionuklidy na lůžkovém oddělení.

Za posledních pět let se toho udělalo opravdu hodně...

Takže je nyní vaše oddělení v top stavu...

Technicky a stavebně rozhodně v top stavu je. Jako velmi komplexně vybavené pracoviště se ho nebojím zařadit na špičku v České republice. Kombinace konvenčních scintigrafických vyšetření, PET/CT vyšetření a lůžkového oddělení s terapií radionuklidy není v České republice běžná.

Co váš obor nyní čeká?

Náš obor stojí na třech základních pilířích. Prvním jsou konvenční scintigrafické metody včetně hybridního zobrazování SPECT/CT, kde výhledově žádné přelomové změny nečekám. Druhým pilířem je hybridní zobrazování PET/CT a PET/MR a třetím terapie radionuklidy. To jsou naopak oblasti, které se rozvíjí velmi dynamicky. Ať již nukleární medicínu čeká v budoucnu cokoliv, budeme chtít držet krok s aktuálními trendy. Klíčovým faktorem však bude dostupnost nových radiofarmak na českém trhu, což je aktuálně velký problém. Schvalovací řízení jsou dlouhá, takže radiofarmaka, která na západ od nás používají rutinně řadu let, my stále k dispozici nemáme. Snad nejsem přílišný optimista, když věřím, že se v tomto ohledu začíná svítat na lepší časy.

Je těžké v tomto oboru držet krok s dobou?

Je to stejné jako ve všech oborech. Medicína se vyvíjí tak rychle, že specializace v celé šíři jednotlivých oborů již přesahuje, dle mého názoru, možnosti jednotlivých lékařů, a to i těch „nejzapálenějších“. V nukleární medicíně tomu není jinak. Je to pestrý obor se širokým záběrem, převážně diagnostický (ve smyslu zobrazovacích vyšetřovacích metod), částečně klinicko-terapeutický. Kdo se o obor zajímá víc do hloubky, nemine ho ani fyzika a přístrojová technika.

Kolik pracovišť nukleární medicíny je v jižních Čechách?

Jsmo jedno ze dvou pracovišť. Nukleární medicína funguje také ve Strakonících, kde dělají základní spektrum vyšetření. My poskytujeme komplexnější služby a jako jediní v Jihočeském kraji provádíme hybridní zobrazovací vyšetření PET/CT. Lůžkové oddělení specializované na léčbu radionuklidy je jedním ze tří v Čechách a významem tak přesahuje hranice Jihočeského kraje.

Jaké jsou pro vás osobně hlavní výzvy?

Hlavní výzvou je dostat na pracoviště nová radiofarmaka a umožnit rozvoj PET/CT diagnostiky a terapie na lůžkovém oddělení. Zatím jsme v kleštích, ale začínají se otevírat a my budeme připraveni na příležitosti. Lůžkových oddělení nukleární medicíny je v České republice jen několik, ve vybraných oblastech terapie radionuklidy bychom mohli jednou hrát prim. Výzvou je též personální stabilizace, protože se oddělení aktuálně potýká s generační obměnou.

Na co se těšíte?

Svým způsobem na vše, co primářská funkce přinese. Očekávám mnoho starostí, ale i možnost realizovat své vize. Bude to výzva.

Redakce

MUDr. Václav Maxa: Do budoucna bych pacientům přál diagnostiku, která nezatěžuje ionizujícím zářením

MUDr. Vojtěch Kratochvíl, MHA nahradil ve funkci primáře MUDr. Václava Maxu, který nám poskytl bilanční rozhovor.

Zavzpomínáte na vaše začátky v českobudějovické nemocnici?

Ihned po promoci v roce 1973 jsem nastoupil do českobudějovické nemocnice na Interní oddělení primáře Dvořáka. V té

době se jednalo o zcela nové oddělení s mladým kolektivem – lékařským i nelékařským. Byli jsme tehdy klasickou všeobecnou internou. Až později se část oddělení upravila jako kardiologie

s koronární jednotkou. Po absolvování základní vojenské služby, která v té době trvala jeden rok, jsem se na internu vrátil. Primář Dvořák vedl oddělení pevnou rukou, při velkých vizitách bylo zcela

Foto: Jan Luxík

normální zkoušení na pokoji, každý musel být připraven referovat o svých pacientech, které měl na starost, musel znát diferenciální diagnostiku nemoci, nutná laboratorní vyšetření, možnosti terapie. Byla to pro začátek vynikající škola.

Na oddělení nukleární medicíny jste se dostal kdy?

V roce 1977 jsem složil atestaci z všeobecného lékařství I. stupně a zhruba po půl roce mi primář Brož, přednosta a zakladatel nukleární medicíny v Českých Budějovicích nabídl, abych přestoupil na jeho oddělení.

V jaké kondici tehdy oddělení bylo?

Bylo poměrně dobře technicky vybavené, lépe než některá fakultní pracoviště, a důležitá byla lůžková část. Nukleární medicína byla umístěna v přízemí a později se rozšířila i do suterénu historické budovy. Při svém vybavení, jakým byly pohyblivý gamagraf, gamakamera se záznamovým zařízením (videomagnetofon s možností nahrávání a přehrávání dynamických studií s možností generovat křivky z oblastí zájmu), bylo schopno provádět prakticky všechna vyšetření v rámci oboru - statické i dynamické scintigrafie mozku, vyšetření štítné žlázy s akumulačním testem, vyšetření srdečních zkratů, scinti plic, jater, sleziny, cholescintigrafie, splenoportografie, průtoky cévním řečištěm, vyšetření cirkulace mozkomíšního moku, lokalisace placenty.

Musíme si uvědomit, že v této době ještě nebyla sonografie ani CT.

Na lůžkovém oddělení byla prováděna léčba otevřenými zářiči, nejčastěji u onemocnění štítné žlázy jak benigní, tak i diferencované karcinomy štítné žlázy po operaci. Velkou částí hospitalizovaných

byly generalizované karcinomy prostaty s metastázami do skeletu. Tito pacienti byli odesíláni z celého kraje. Léčba byla prováděna osteotropními radiofarmaky - radioaktivním fosforem, stronciem, rheniem či samariem s následným intravenosním podáváním estrogenů. Léčba měla efekt, oddalovala progresi metastáz. Jako první v republice jsme použili v léčbě agonisty LH-RH, antiandrogeny, lososí kalcitonin, bisfosfonáty - v té době tyto preparáty byly jen na mimořádný dovoz (v době socialismu se stávalo, že akutně objednané léčivo přišlo na oddělení za půl až tři čtvrtě roku). Nyní tuto léčbu s modernějšími přípravky převzalo onkologické a urologické oddělení.

Důležitým krokem jistě bylo pořízení dvou tomografických SPECT kamer...

Zakoupeny byly v polovině devadesátých let. Podstatně zlepšily možnosti diagnostiky.

Součástí oddělení dříve bývala i RIA laboratoř. Co bylo jejím úkolem?

Součástí byla v 80. a 90. letech. Sloužila ke stanovování hormonů a tumor markerů pro celý kraj. V roce 2006 byla laboratoř předána biochemii.

Oddělení nukleární medicíny českobudějovické nemocnice prodělalo

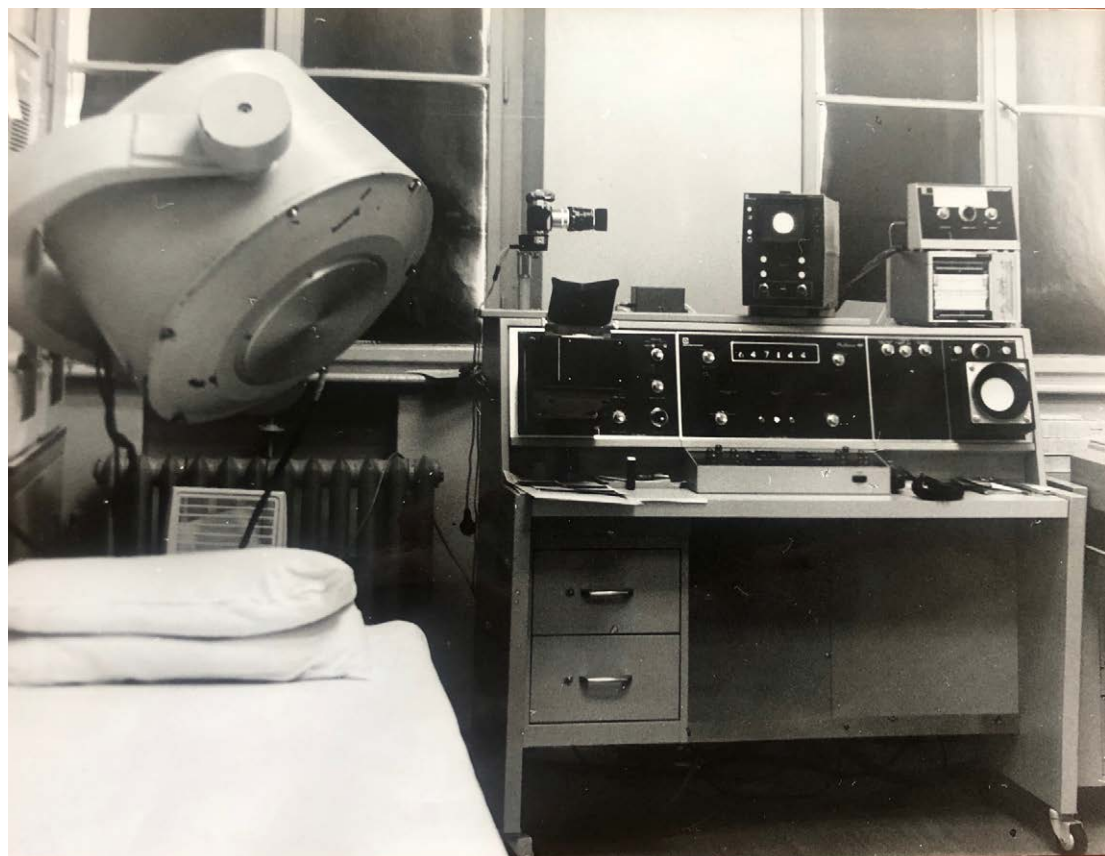

Foto: archiv

v posledních letech několik zásadních změn. Můžete je zmínit?

V rámci stavebních úprav areálu nemocnice bylo lůžkové oddělení nukleární medicíny v roce 2006 přestěhováno do 5. patra urologie a v roce 2007 byla přestěhována i celá diagnostika do suterénu budovy C. V nových prostorech byla instalována tomografická SPECT kamera a s ní první hybridní SPECT/CT (kombinace s nízkodávkovým CT). V roce 2015 byla vyměněna dosluhující SPECT kamera za zcela novou hybridní SPECT/CT kameru s plnohodnotným CT. Na podzim 2015 bylo rozhodnuto o zakoupení PET/CT skeneru, který byl dán do provozu po rozsáhlých stavebních úpravách v suterénu budovy C v září roku 2016.

Kolik podobných komplexních pracovišť v republice je?

Naše oddělení je jedním ze čtyř pracovišť v České republice, které nabízí kompletní péči v rámci oboru – klasická nukleární medicína, PET centrum, lůžkové oddělení, ambulance s dispenzarizací diferencovaných karcinomů štítné žlázy po léčbě radiojódem. Díky vstřícnému přístupu vedení nemocnice při modernizaci se oddělení stalo jediným mimofakultním pracovištěm s tímto vybavením.

Jaký je další rozvoj nukleární medicíny?

Další rozvoj nukleární medicíny je v hybridním zobrazování s počítačovou analýzou obrazu SPECT/CT, PET/CT či PET/MR. I když bych pacientům přál diagnostiku,

kteřá nezatěžuje ionizujícím zářením. To je však ještě budoucnost. V diagnostice pomocí izotopů jsou možnosti využití dalších specifických PETových radiofarmak značených například Ga 68 a v terapii radiofarmaka značená Lu 177 a Y 90 (nyní již v zahraničí používaných k léčbě nádorů prostaty a některých nádorů gastrointestinálního traktu). Pro možnost této léčby je nyní prováděna přestavba a zvětšování objemu vymíracích nádrží v budově C. Na závěr bych rád dodal, že jsem měl za dobu mého působení možnost spolupracovat s několika vynikajícími lékaři, od kterých jsem se hodně naučil. Na spolupráci s nimi budu rád vzpomínat.

Redakce

Ministr zdravotnictví Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA v červenci navštívil českobudějovickou nemocnici

S probíhajícími stavebními pracemi se v pátek 19. července seznámil při své návštěvě českobudějovické nemocnice ministr zdravotnictví Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA.

S předsedou představenstva Nemocnice České Budějovice, a.s. MUDr. Ing. Michalem Šnorkem, Ph.D. také probíral novou personální politiku nemocnice a věnovali se i koncepci urgentních příjmů v České republice, včetně role LSPP.

Mgr. et Mgr. Adam Vojtěch, MHA

MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D.

Redakce

Nová monografie: Základy srdeční resynchronizační léčby

Prof. MUDr. Mgr. Alan Bulava, Ph.D. z Kardiocentra Nemocnice České Budějovice a.s. má na kontě další knihu. Společně s týmem autorů napsal publikaci nazvanou **Základy srdeční resynchronizační léčby**.

Publikace si klade za cíl poskytnout praktického průvodce implantacemi levokomorových elektrod, který nabídne řadu postřehů, jak překonat nejrůznější nástrahy a obtíže. Zároveň komplexně, ale i koncisně shrnuje tématiku srdeční resynchronizace s řadou poznatků z oblasti patofyziologie, léčby srdečního selhání v kontextu srdeční dyssynchronie, indikačních kritérií pro srdeční resynchronizaci i evidenci z dosud publikovaných studií.

Kniha je k zakoupení ve velkých knižních obchodech, nakladateli jsou Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích a Nakladatelství Lidové noviny.

Redakce

Na monografii Zlomeniny proximálního femuru se podílel i primář českobudějovického Oddělení úrazové chirurgie

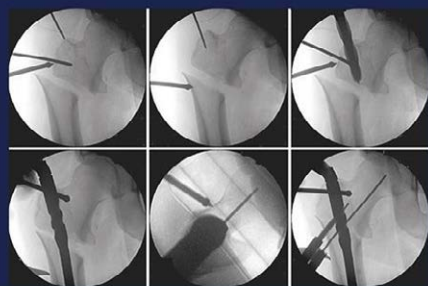
Zlomeniny proximálního femuru. Pod tímto všeříkajícím názvem vyšla nová kniha, na které se mezi dalšími autory podílel i primář

MUDr. Martin Kloub, Ph.D. z Oddělení úrazové chirurgie Nemocnice České Budějovice, a.s.

Léčbě zlomenin proximálního femuru se pracoviště zabývající se poraněním pohybového aparátu věnují každý den.

Jiří Skála-Rosenbaum
Valér Džupa
Martin Krbec et al.

ZLOMENINY PROXIMÁLNÍHO FEMURU

Galén

Uvedená kniha spojuje hned několik oborů a prof. MUDr. Oldřich Čech, DrSc. ji ve své předmluvě doporučuje všem odborníkům z řad ortopedů, traumatologů, chirurgů i fyzioterapeutů.

„Dnes už nikdo nepochybuje o tom, že operační léčba těchto zlomenin je spojena s lepší prognózou a že pouze perfektně provedená operace dává šanci na návrat k předúrazovým aktivitám. Nicméně vyšší věk většiny pacientů je spojen s mnoha faktory, které ovlivňují celkový výsledek. Jedná se o zásadní medicínský, sociální i ekonomický problém,“ uvádí v předmluvě hlavní autoři Jiří Skála-Rosenbaum, Valér Džupa a Martin Krbec.

Monografie s rozsahem více než 350 stran je společným dílem pětadvaceti autorů z celé České republiky. Primář Kloub z naší nemocnice je hlavním autorem kapitoly Zlomeniny krčku femuru a spoluautorem kapitoly Zlomeniny hlavice femuru.

Redakce

Změny v osteoporotické kosti	107
Hojení osteoporotických zlomenin	108
Základní principy osteosyntézy osteoporotické kosti	108
Principy fixace náhrady kyčelního kloubu při osteoporóze	110
Závěr	111

II. SPECIÁLNÍ ČÁST

Zlomeniny hlavice femuru	113
<i>Jiří Matějka, Jiří Skála-Rosenbaum, Martin Kloub</i>	

Souhrn	113
Úvod	113
Diagnostika	114
Klasifikace	114
Primární léčebná opatření	116
Indikace operační léčby	117
Operační technika, přístupy, výběr implantátu	117
Pooperační péče a rehabilitace	121
Komplikace	121
Závěr	122

Zlomeniny krčku femuru	123
<i>Martin Kloub, Jiří Skála-Rosenbaum</i>	

Souhrn	123
Úvod	123
Klasifikace	124
Diagnostika	126
Primární léčebná opatření	127
Indikace operační léčby	127
Nedislokované zlomeniny	127
Dislokované zlomeniny	128
Bazicervikální zlomeniny	128
Timing operační léčby	128

Selhání osteosyntézy	
Pseudoartróza	
Zhojení v dislokaci	
Závěr	

Aloplastika u proximálního femuru

Valér Džupa, Jiří Skála-Rosenbaum

Souhrn	
Úvod	
Faktory ovlivňující úspěšnost u zlomenin krčku	
Cervikokapitální zlomeniny	
Cervikokapitální zlomeniny	
Technické poznámky	
Totální endoprotéza	
Technické poznámky	
Závěr	

Pertrochanterické zlomeniny femuru

Jiří Skála-Rosenbaum

Souhrn	
Úvod	
Morfologie a klasifikace	
Diagnostika	
Indikace operační léčby	
Plánování a výběr implantátu	
Operační technika	
Pooperační péče a rehabilitace	
Komplikace	
Závěr	

Intertrochanterické a subtrochanterické zlomeniny femuru

Publikační úspěchy Infekčního oddělení jsou výsledkem mezioborové a mezinárodní spolupráce

V letošním roce se podařilo pracovníkům infekčního oddělení publikovat odborné články ve třech prestižních mezinárodních časopisech.

První článek se týká jihočeského evergreenu – klíšťové encefalidity. MUDr. Aleš Chrdle byl součástí mezinárodního kolektivu autorů, kteří pod vedením docenta Růžka z českobudějovické Akademie věd České republiky zpracovali rozsáhlý přehledový článek o tom, co je v současnosti známo o „klíšťovce“. Článek vyšel v oficiálním časopise Mezinárodní společnosti pro protivirový výzkum –

Antiviral Research (IF 4,13). Autorský kolektiv zahrnoval výzkumníky z Česka, Slovinska, Švédska, Německa, Polska, Ruska a Velké Británie. (1)

Druhý článek se zabývá vzácnou variantou tularemie postihující endoprotézu kolenního kloubu. Jedná se o velmi raritní, v Evropě zatím jediné dva popsání případy tularemické infekce v této lokalitě. Další dva případy byly popsány v USA a Kanadě. V této práci došlo k zúročení dlouholeté spolupráce budějovických infektologů a ortopedů v oblasti péče o pacienty s infekty kostí a kloubů. Článek

byl připraven společně s týmem ortopedů a infektologů ze švýcarského Curychu (kde funguje velmi podobný model mezioborové spolupráce jako v Nemocnici České Budějovice, a.s.) a vyšel v oficiálním časopise Americké společnosti pro mikrobiologii – Journal of Clinical Microbiology (IF 4,05). (2)

Největším úspěchem je ale článek třetí, který právě vychází v oficiálním časopise amerického Centra pro kontrolu a prevenci nemocí – Emerging Infectious Diseases (IF 7,15). Jedná se o pátý nejprestižnější časopis na světě v oblasti infekčních nemocí a druhý nejprestižnější, který uplatňuje politiku okamžitého neplaceného přístupu (Open Access) pro čtenáře odkudkoli ve světě. Práce o novém způsobu diagnostiky tularemie za použití průtokové cytometrie vychází z dlouholeté nadstandardní spolupráce českobudějovické imunologické laboratoře a Infekčního oddělení v Českých Budějovicích a Písku. Práce popisuje praktické využití metody, která byla dosud popisována pouze v rámci základního výzkumu vlastností bakterie, která způsobuje tularemii. V budějovické nemocnici jsme tuto metodu rozpracovali do klinického použití, a díky

tomu dokážeme tularemii předběžně diagnostikovat o týden až dva dříve, než je to obvyklé kdekoli ve světě. Tím se pacienti dočkají správné léčby a uzdravení rychleji, a vyhnou se tak často řadě nadbytečných a zatěžujících vyšetření. Článek by nebylo možné publikovat na takové vědecké úrovni bez statistické podpory Mgr. Dvořáčkové ze Zdravotně sociální fakulty Jihočeské univerzity a bez metodického vedení kolegů z Velké Británie. (3)

primář MUDr. Aleš Chrdle
Infekční oddělení

Citované články

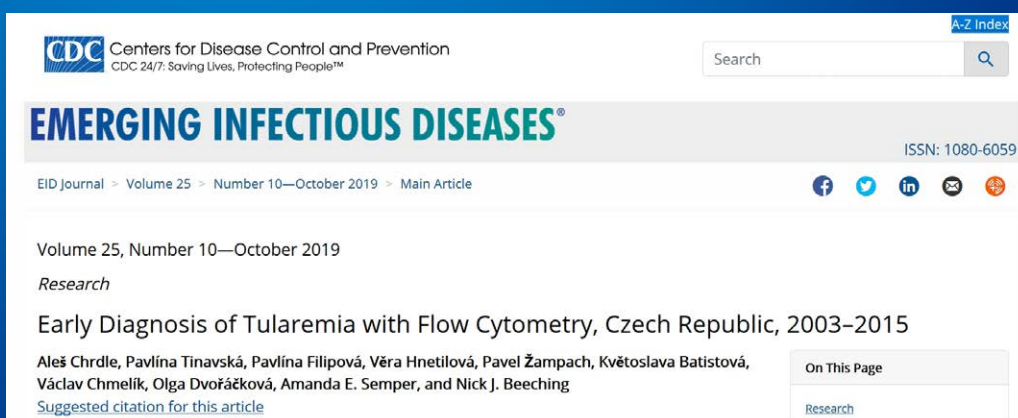
1/ Ruzek D, Avšič Županc T, Borde J, Chrdle A, Eyer L, Karganova G, Kholodilov I, Knap N, Kozlovskaya L, Matveev A, Miller AD, Osolodkin DI, Överby AK, Tikunova N, Tkachev S, Zajkowska J. Tick-borne encephalitis in Europe and Russia: Review of pathogenesis, clinical features, therapy, and vaccines. *Antiviral Res.* 2019 Apr;164:23-51. doi: 10.1016/j.antiviral.2019.01.014. Epub 2019 Jan 31. Review.

2/ Chrdle A, Trnka T, Musil D, Fucetese SF, Bode P, Keller PM, Achermann Y. *Francisella tularensis* Periprosthetic Joint Infections Diagnosed with Growth in Cultures. *J Clin Microbiol.* 2019 Jul 26;57(8). pii: e00339-19. doi: 10.1128/JCM.00339-19. Print 2019 Aug.

3/ Chrdle A, Tinavská P, Filipová P, Hnetilová V, Žampach P, Batistová K, et al. Early diagnosis of tularemia with flow cytometry, Czech Republic, 2003–2015. *Emerg Infect Dis.* 2019 Oct [date cited]. <https://doi.org/10.3201/eid2510.181875>

IF = impact factor je měřítko vědecké váhy nebo odborné úrovně a uznávanosti daného časopisu. Vypočte se jako průměrný počet citací na jeden článek publikovaný v daném časopise v předchozích dvou letech.

PODĚKOVÁNÍ

Dobrý den,
prosím o předání poděkování všem lékařům a sestřičkám oddělení gastroenterologického, chirurgického B a JIP B za péči o otce, který byl ve vaší nemocnici hospitalizován od 11. do 29. srpna 2019. Po přesném diagnostikování problémů a pečlivé přípravě byl dvacátého srpna operován.

Děkuji za úspěšné provedení velmi náročné operace a příkladnou pooperační péči. Velmi si vážím vysoké odbornosti lékařů a obětavosti zdravotnického personálu chirurgie B, JIP B.

Za celou rodinu
Jan H. ml., syn

3. Česko-slovenský rinologický kongres a XXVIII. Jihočeské ORL dny

zprava doc. MUDr. Jan Vokurka, CSc.,
prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D.
Foto: autor

otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, z toho 107 lékařů a 41 zdravotních sester.

Odborný program probíhal formou přednášek, kulatých stolů a panelových diskuzí. Program byl rozdělen do několika tematicky zaměřených sekcí. Z programu prvního dne kongresu se největší pozornosti těšila panelová diskuze na téma moderní terapie chronické rinosinusitidy. Její účastníci J. Vokurka, P. Schalek, I. Veme, J. Hanák, B. Markalous se shodli v tom, že léčba chronické rinosinusitidy je variabilní, a musí proto vycházet z moderní diagnostiky a stanovení typu tohoto onemocnění. I když v její léčbě stále hraje významnou roli chirurgie, v budoucnu můžeme očekávat velký rozvoj konzervativní terapie v podobě biologické léčby.

Nejdůležitější společenskou událostí prvního dne kongresu bylo udělení čestného členství České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP doc. MUDr. Janu Vokurkovi, CSc., které mu předal její předseda prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc., Ph.D.

Druhý den kongresu v sekci, která byla věnována dětské rinologii, s úvodní přednáškou vystoupil I. Šlapák a i další účastníci přednesli zajímavé kazuistiky. V panelu věnovaném rinoplastikám byla velmi přínosná sdělení slovenských kolegů M. Kováče a P. Doležala doplněná bohatou obrazovou dokumentací, ve kterých upozornili na úskalí a obtížnost řešení deformit nosu. V závěrečné panelové diskusi, kterou řídil M. Sičák, byla probírána diagnostika (M. Svoboda), histologická skladba (A. Kešner) a chirurgické řešení nádorů nosních dutin a spodiny lebni včetně rekonstrukčních postupů (J. Vokurka, M. Sičák). Důležitou součástí programu byl i společenský večer s rautem, který proběhl na závěr prvního dne kongresu a byl účastníky hodnocen velmi pozitivně.

Další rinologický kongres se uskuteční v roce 2021 na Slovensku. XXIX. jihočeské ORL dny se budou konat 23. a 24. dubna 2020 v Clarion Congress Hotelu v Českých Budějovicích.

primář MUDr. Lubor Mrzena, Ph.D.
*Oddělení otorinolaryngologie
a chirurgie hlavy a krku*

Ve dnech 25. až 26. dubna 2019 se v kongresovém centru Clarion Congress Hotelu v Českých Budějovicích konal 3. Česko-slovenský rinologický kongres, jehož součástí byly i XXVIII. Jihočeské ORL dny.

Jedná se o pravidelné setkání českých a slovenských odborníků v oblasti diagnostiky a léčby onemocnění nosu a vedlejších nosních dutin, které se koná střídavě v České a Slovenské republice. Záštitu nad kongresem převzala hejtmanka Jihočeského kraje Mgr. Ivana Stráská. Akce byla pořádána oddělením ORL a chirurgie hlavy a krku Nemocnice České Budějovice, a.s. ve spolupráci s rinologickými sekcemi České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP a Slovenskej spoločnosti pre otorinolaryngológiu a chirurgiu hlavy a krku. Na kongres se sjelo celkem 148 odborníků v oboru

Foto: autor

ESGO Advanced Course on Fertility Sparing Management of Gynaecological Cancers, Cadaver Workshop

International Surgical Centrum, Hamburg, Germany 7 – 9. 3. 2019

Měli jsme možnost zúčastnit se kurzu pořádaného evropskou onkogynekologickou společností.

Výběrový kurz pro dvacet účastníků byl určen pro lékaře se zkušeností v pokročilé onkogynekologické operativě a oboru onkogynekologie. Zastoupení byli lékaři z celého světa, kolegové z Anglie, Irska, Německa, Francie, Švýcarska, Malajsie a Iránu. Z České republiky jsme byli jedinými účastníky. Teoretická část výuky byla zaměřena na management léčby pacientek s gynekologickým zhoubným onemocněním s cílem zachování fertility. Týkala se indikace, stagingu, chirurgické i onkologické terapie a follow up. Prezentovány byly i méně často se vyskytující typy nádorů a stavů, jejichž management se vymyká obecným doporučením. Přednášejícími byli přední evropské představitelé oboru onkogynekologie a jejich praktický pohled na problematiku i vzájemné polemiky při určitých kontroverzních tématech považujeme za velmi cenné.

Zásadní byla praktická část kurzu a nácvik operačních výkonů na kadaverech. K dispozici jsme měli deset těl, každé pro dva lékaře a operační přístup byl možný laparoskopický i laparotomický. Přednášející byli jako lektoři k dispozici, procházeli mezi operujícími lékaři a jejich rady, tipy a triky u jednotlivých operačních přístupů či výkonů byly nesmírně užitečné. Využili jsme tuto unikátní příležitost k nácviku nejen fertilitu šetřících radikálních operačních výkonů. Vzhledem k dostatečným časovým limitům a vstřícnosti lektorů jsme měli možnost nácviku i méně obvyklých výkonů v oblasti meso a epigastria, které mohou být součástí léčby pokročilých stadií karcinomu ovaria. Měli jsme možnost trénovat nácvik řešení operačních komplikací z méně obvyklých přístupů v rizikových lokalitách dutiny břišní.

Foto: autor

Foto: autor

Kurz byl po organizační stránce velmi dobře připraven a časový rozvrh téměř vyčerpávající. Laboratoř s operačními sály byla nadstandardně vybavena pro laparoskopickou i laparotomickou operativu a těla výborně připravena. Kurz hodnotíme jako velmi přínosný a děkujeme

zaměstnavateli i vedení oddělení, že nám umožnili účast na výjimečné odborné akci.

MUDr. Petr Valha, Ph.D.

MUDr. Martin Michal

*Gynekologicko porodnické oddělení,
Onkogynekologické centrum*

71st AAN Annual Meeting: Philadelphia, USA

Ve dnech 4. až 10. května 2019 se konal každoroční kongres American Academy of Neurology. Tentokrát ve Filadelfii, v prostorách Pennsylvania Convention Center.

Bez nadsázky lze konstatovat, že se jedná patrně o jednu z vůbec největších a nejvýznamnějších neurologických odborných akcí na světě. Odpovídá tomu jak délka trvání, tak počet návštěvníků, který dosáhl až 15 000 neurologů ze všech kontinentů.

Odborný program probíhal každý den od 7 do 19 hodin. Sestával z kurzů, workshopů, přednášek, vědeckých setkání a samozřejmě byla k dispozici i posterová sekce, kde bylo prezentováno na 500 posterů denně. Za velmi užitečnou bych považoval sekci

určenou rezidentům, kde byly probírány „základy“ neurologie, které ovšem s chutí navštěvovali i zkušení lékaři. Souběžně probíhalo i více než pětadvacet přednášek naráz, takže bylo nutné si jasně určit priority a celý den si předem naplánovat. Organizátoři odvedli výbornou práci, nezaznamenal jsem za celou dobu žádné technické potíže a i při vysokém počtu účastníků se nikde netvořily fronty, na každém rohu rozlehlého kongresového centra byl ochotný personál.

Profesor Wingerchuck přednesl vynikající přednášku shrnující dosavadní poznatky o NMOSD (Neuromyelitis Optica Spectrum Disorder), vysvětlil principy a důvody klasifikace této nosologické jednotky. Problematika anti-MOG demyelinizací je NMOSD velmi blízká a poslední roky

přitahuje čím dál více pozornosti, dosud ale vlastně není ani terminologická shoda jak tuto entitu označovat. Je důležité mít na paměti, že obě jednotky mohou být asociovány s jinou autoimunitou – může se jednat o myopatie, NMDA encefalitidy a paraneo problematiku. Diferenciální diagnostika NMOSD + antiMOG versus RS (roztroušená skleróza) může být, a mnohdy je, dosti složitá. Vycházíme z charakteristik MR nálezů – zde je jedním z typických úskalí rozsah tzv. LETM (longitudinálně extenzivní transverzální myelitidy) coby typického nálezu u NMOSD. Arbitrárně je stanoveno na tři obratlové segmenty, ovšem asi 15 % NMOSD má „short myelitis“ a může být mylně považována za příznak RS. Proto vždy všechny nálezy vyhodnocujeme ve vzájemném kontextu – zobrazení, likvor, sérologie, klinický průběh. Je totiž prokázáno, že léčba NMOSD (i anti-MOG) přípravky pro léčbu RS (DMD – Disease Modifying Drugs) neúčinkuje, naopak přináší pacientům zhoršení stavu! V dlouhodobé léčbě NMOSD jsou na obzoru nové přípravky, které zřejmě do budoucna nahradí kortikosteroidy, azathioprin či mykofenolát mofetil, a doplní již užívaný

Foto: autor

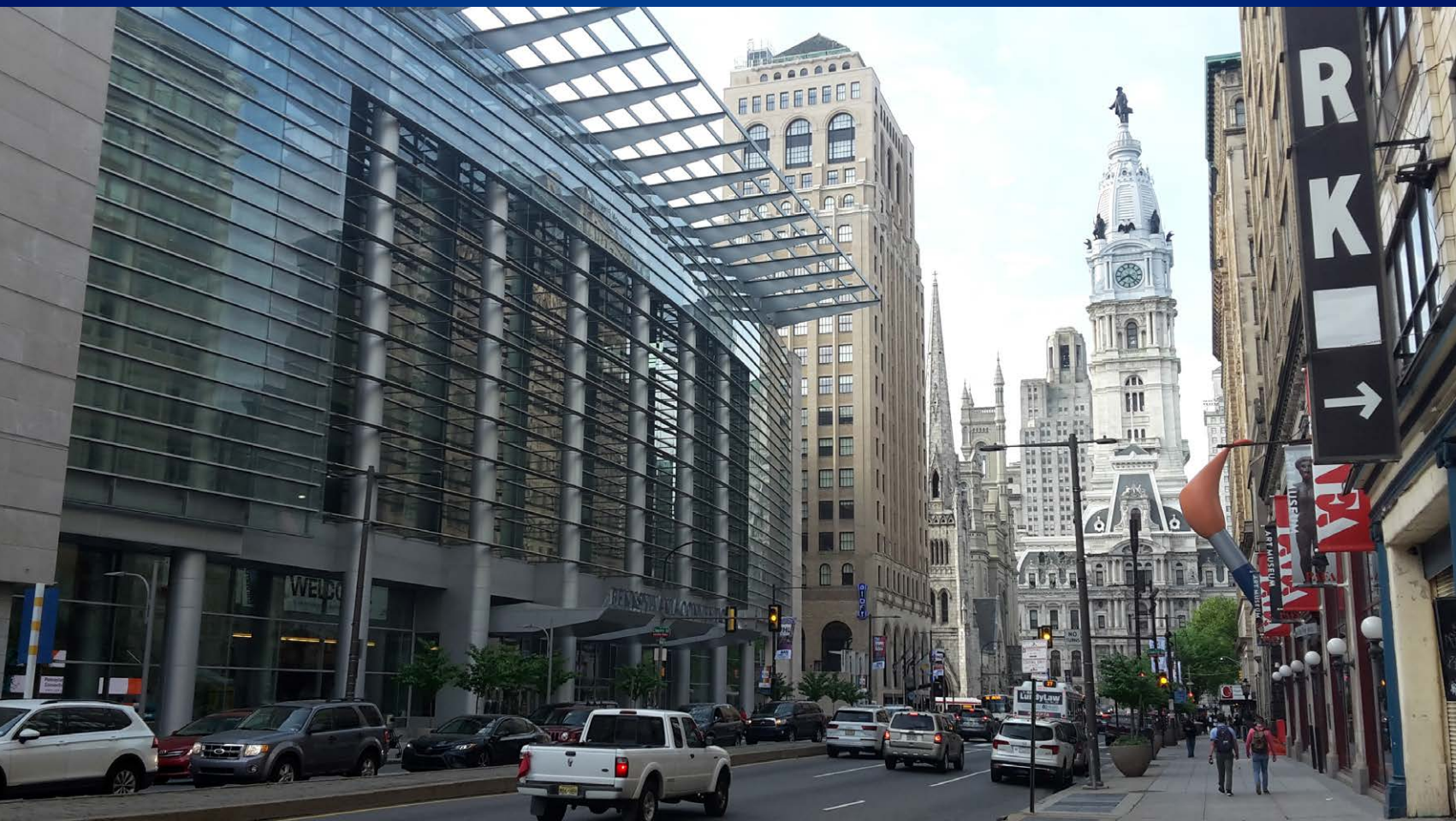

Foto: autor

rituximab. Jedná se o monoklonální protilátka tocilizumab či eculizumab, studie však zatím dále probíhají.

Problematika mitochondriálních onemocnění je relativně vzácná, nicméně je potřeba i na tuto možnost v určitých situacích pomyslet. Jako i v jiných oblastech medicíny platí, že diagnózu, kterou lékař nezná, nemůže stanovit. Základní diagnostický algoritmus začíná zachycením typických klinických projevů – oční příznaky – oboustranná ptóza víček, oko-hybná porucha. „Stroke-like“ epizody, které ovšem nerespektují cévní řečiště a relativně šetří bílou hmotu, svalové projevy vč. kardiomyopatie, diabetes, glomerulopatie, epileptické záchvaty. Vždy se sestavuje rodokmen – dědičnost u mitochondriálních chorob je výhradně maternální – ovšem projevy/přenos na další generaci je variabilní – může být tedy asymptomatická matka a významně postižený potomek. Dalším krokem v diagnostice je zobrazení CNS pomocí magnetické rezonance, dále širší laboratorní vyšetření zahrnující i hladinu laktátu, biopsie svalu a genetické vyšetření. V léčbě se postupuje symptomaticky, v rámci léčby

záchvatů je nutné se vyhnout kyselině valproové. Pacientům jsou podávány směsi obsahující riboflavin, thiamin, folát, karnitin, koenzym Q10 nebo kyselinu alfa-lipoovou.

Léčba epileptického statu byla dalším nosným tématem. V případě generalizovaného tonicko-klonického je nutné být v rámci léčby co nejintenzivnější. Důraz byl kladen na co nejdříve zahájení léčby, spadá již do před-nemocniční péče, což platí již delší dobu i v České republice. Úvodem se podávají rychle účinkující benzodiazepiny, optimální je použít i.v. lorazepam, který má nejlepší účinnost a nehrozí u něj v běžných dávkách respirační útlum. Bohužel v České republice není k dispozici, používá se i.v. diazepam a třetí legitimní variantou je midazolam. Pokud se jedná již o rozvinutý status, jsou doporučovány nasycovací dávky kyseliny valproové (VPA) 40 mg/kg (max. 3000 mg) a levetiracetamu (LEV) 60 mg/kg (max. 4500 mg). Z hlediska intenzivistické péče o takového pacienta byla zdůrazňována úloha monitorace EEG, jednak v rámci titrace léčby, jednak kvůli nezářidka nasedajícímu NCSE (Non-convulsive Status epilepticus).

Na poli cévní neurologie byla zajímavá diskuse o mobilních „stroke-units“. Jedná se o sanitku vybavenou CT přístrojem, kde je možno pacienta vyšetřit přímo v terénu, a pokud je vyloučeno intrakraniální krvácení, lze zahájit intravenózní trombolýzu bez dalšího prodlení. Takový postup umožňuje dle amerických autorů navýšení procenta pacientů s OTT (Onset to Treatment Time) do 60 minut až desetinásobně! Právě tito pacienti mají (dle hesla „čas je mozek“) obecně nejlepší výsledky rekanalizační léčby. Teoreticky je to zajímavá možnost, jak řešit cévní mozkové příhody (CMP), nicméně i američtí kolegové uznávají, že budoucnost je nejistá, neboť provoz těchto „stroke-units“ je velmi nákladný i pro ně, v České republice se zatím tato modalita netestovala.

Celý kongres hodnotím po všech stránkách jako velmi podařený a účast na něm jako velmi přínosnou. Děkuji za její umožnění jak vedení nemocnice i našeho oddělení, tak i společnosti Biogen.

MUDr. Zdeněk Kunáš
Neurologické oddělení

Zpráva z kongresu ISMICS konaného v New Yorku

Za finanční podpory Nemocnice České Budějovice, a.s. jsem měl možnost zúčastnit se 19. výročního sjezdu společnosti ISMICS (International Society of Minimally Invasive Cardiothoracic Surgery), který se konal letos v červnu v New Yorku v hotelu Marriot, přímo vedle jednoho z nejnavštěvovanějších míst v New Yorku – Times Square.

Společnost ISMICS je zastoupena hlavně americkými chirurgy, o čemž svědčila i skladba účastníků kongresu, doplněná o kardiochirurgy a hrudní chirurgy z velkých asijských států. O to více náš kolektiv těšil fakt, že jsme se do takto prestižní společnosti dostali i s naším sdělením pod názvem: Epicardial And Endocardial Use Of Cryoenergy And The Completeness Of

Lesions During Surgical Ablation Of Atrial Fibrillation autorů Kurfirst, Mokráček, Csanády, Bulava, Haniš a Peší. S obdobným sdělením jsem vystoupil na loňském kongresu EACTS (European Association for Cardio-Thoracic Surgery) v Milánu a pokud mohu porovnat, tak přijetí tématu a americké půdě bylo mnohem vřelejší. Celkově mi na tomto kongresu přišlo hodnocení a diskuze nad jednotlivými tématy spíše rozvíjející a motivující, na rozdíl od evropského kongresu, kde šlo často o pouhou kritiku.

Podotýkám, že ve Spojených státech jsme za poslední měsíc prezentovali naše výsledky již dvakrát (kongres AATS Annual Week: Mitral Conclave 2019, New York, sdělení s názvem: Occlusion of Left Atrial Appendage by New Surgical Epicardial Device autorů Mokráček, Kurfirst, Peší).

Společnost ISMICS se orientuje hlavně na minimálně invazivní kardiochirurgii a hrudní chirurgii, tím pádem se stejným směrem ubíral i celý kongres, o čemž svědčila přednášená témata. V rámci kardiochirurgie se přednášelo hlavně o minimálně invazivních přístupech k aortální, mitrální a trikuspidální chlopni, včetně nových technologií a materiálů, a také se hodnotily co nejšetrnější přístupy k srdci v rámci revaskularizačních výkonů a operací pro léčbu srdečních arytmí. Zde mohu konstatovat, že většina postupů je na našem oddělení již prováděna, nebo v nejbližší době plánujeme jejich zavedení.

V sekci hrudní chirurgie mě potom zaujaly hlavně přednášky na téma robotické hrudní chirurgie a přístupy k pooperačnímu managementu (koncept ERAS – Enhanced Recovery After Surgery), i když obě témata byla možná až příliš řešená s důrazem na ekonomickou stránku věci. Rád bych zde vyslovil přání, abychom se v budoucnu mohli do robotického programu v rámci kardio-torakální problematiky zapojit i my, a nadále tak udržet krok se světovou medicínou i v tomto odvětví.

Tímto bych chtěl také poděkovat vedení nemocnice i oddělení za možnost zúčastnit se této akce.

MUDr. Vojtěch Kurfirst, Ph.D.
Oddělení kardiochirurgie
a hrudní chirurgie

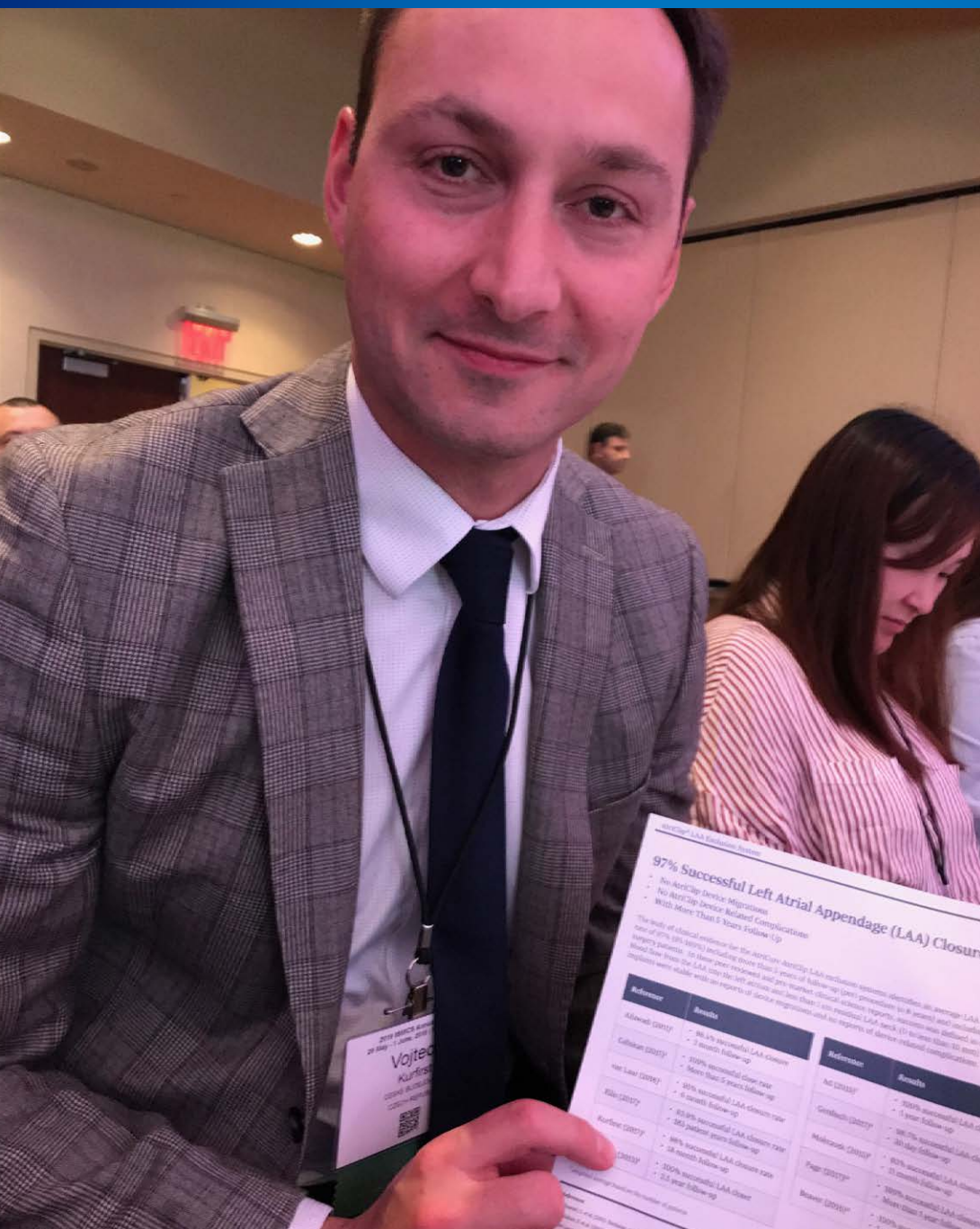

Foto: autor

Světový kongres fetální medicíny ve španělském Alicante

Od úterý 25. června do soboty 29. června 2019 jsem se účastnil světového kongresu fetální medicíny ve španělském Alicante. Kongres byl pořádán a zaštiťován profesorem Nicolaidisem z Fetal Medicine Foundation v Londýně.

Profesor Nicolaidis je tvůrce a garant současné metodiky prenatální péče všude na světě a FMF je organizace, která určuje světové guidelines pro komplexní prenatální péči. Kongresu se účastnilo zhruba dva tisíce odborníků z celého světa, zejména z USA, Velké Británie, Německa, Španělska a Nizozemí. Jako jediný aktivní přednášející z České republiky na konferenci vystoupil prof. Calda z nemocnice U Apolináře. Kongresu se však pasivně účastnili téměř všichni hlavní představitelé fetální medicíny v České republice ze všech perinatologických center.

Kongres byl členěn do několika odborných bloků a přednášky probíhaly díky četným komentářům a diskusím

Foto: autor

Foto: autor

přednášejících od 9 až do 20 hodin. V prvních tematických blocích se probírala zejména problematika fetální chirurgie. Fetální chirurgie jako obor je v České republice zastoupena t.č. jediným centrem v pražském ÚPMD, se kterým naše oddělení úzce spolupracuje a několikrát do roka referujeme naše těhotné pacientky ke konzultacím stran vhodnosti zákroku. Mnozí přednášející z USA a Nizozemí referovali svoje výsledky při fetoskopických operacích vrozených vývojových vad jako spina bifida, gastroschizis, brániční hernie a srdečních vývojových vad. Zde jsem byl překvapen přednáškou lékařů z nemocnice v Linci, což je pro naši nemocnici možná ještě zajímavější než pro jiné účastníky, a to referencí velkého souboru fetoskopických kardiochirurgických intervencí. Příznám se, že jsem do této doby netušil, že sto kilometrů od nás jsou prováděny takto náročné výkony ve významném počtu

odoperovaných pacientek. Jistě to rozšíří portfolio řešení, které jsme pacientkám schopni nabídnout. Vzhledem k tomu, že se v České republice tyto specifické zákroky neprovádí ani v Praze, mohl by existovat úhradový mechanismus pro poskytnutou péči i v těchto případech. Nutno podotknout, že důvod, proč Česká republika nenabízí takovou paletu intrauterinních operací jako ve světě, je dominující ateismus populace. Jednoduše řečeno – česká žena v 95 % upřednostní ukončení gravidity potratem před rizikovou fetální chirurgií, a tím není dostatek pacientek vhodných k intervencím

Další probírané téma pro nás bylo již velice aktuální, a to péče o monochoriální dvojčata, kterou jako perinatologické centrum zajišťujeme pro celý Jihočeský kraj. Opět zazněly prezentace o možnostech fetální chirurgie v řešení TTTS (twit-to-twin-transfusion syndrom). Byly aktualizovány poznatky o tom, kdy ideálně pacientky referovat a jaká je průměrná míra přežití jednoho a obou dětí. Vzhledem k tomu, že jsem v minulém týdnu právě na základě těchto kritérií pacientku se susp. TTTS odeslal ke konzultaci stran fetoskopie do Prahy, poznatky nabyté na kongresu považuji za velice přínosné pro další optimalizaci námi poskytované péče.

Po ukončení bloku fetální chirurgie jsme se přesunuli do oblasti perinatologie. Byly prezentovány nejnovější poznatky stran preeklampsie, nové guidelines pro péči o děti s růstovou restrikcí, vhodnost užití antibiotik v terapii hrozícího předčasného porodu a tak dále. Mezi přednášejícími byli i takoví velikáni světové perinatologie jako prof. Romero z USA nebo již zmíněný prof. Nicolaides z Londýna.

Zbytek kongresu byl věnován obecně ultrazvukové diagnostice a optimálnímu načasování těchto vyšetření. Díky tomu, že naše oddělení disponuje prakticky dvěma až třemi „high-end“ ultrazvuky a několika ultrazvuky střední třídy, veškerá prezentovaná vyšetření na našem pracovišti provádíme. Byly prezentovány zajímavé kazuistiky z celého světa stran prenatalní diagnostiky a zachycených vrozených vývojových vad, včetně srostlic „siamská dvojčata“, a jejich řešení.

Z kongresu jasně vyplynulo, že systémy prenatalní péče se ve vyspělých zemích oproti České republice významně liší, a to ne v kvalitě a rozsahu poskytované péče, ale v organizaci. V České republice je veškerá prenatalní péče poskytována gynekology v rámci jejich specializace. Například v USA či Švýcarsku jsou to však specializovaná centra péče o děti, jejíž součástí bývá i centrum fetální chirurgie

a prenatalní diagnostiky. Tuto práci tedy provádí specialisté na sonografii, chirurgové a samozřejmě gynekologové zaměřeni na prenatalní péči v jednom týmu. V současnosti se tento systém péče jeví jako lepší a efektivnější než systém v České republice. Zda nás to do budoucna bude limitovat, stran udržení na světové úrovni, ukáže až čas. Již nyní však v odborné společnosti České republiky zaznívají hlasy o výraznější centralizaci i této péče v rámci současných perinatologických center, takže se možná obdobného modelu zasazeného do terénu České republiky v budoucnosti dočkáme.

Celkově hodnotím kongres velice kladně. Díky novým poznatkům můžeme poskytovat péči na základě posledních světových doporučení. Z celého kongresu bude zpracována přednáška. Její závěry budeme konfrontovat s oficiálními doporučeními České gynekologicko-porodnické společnosti, a vytvoříme optimální model péče proveditelný v rámci našeho oddělení.

Chtěl bych tímto poděkovat ředitelství Nemocnice České Budějovice, a.s., že umožnilo moji účast na tomto kongresu.

MUDr. Oldřich Štěpánek
Gynekologicko-porodnické oddělení

Plastická chirurgie vybojovala 2. místo na Světovém kongresu rekonstrukční mikrochirurgie v Bologni

Ve dnech 12. až 15. června letošního roku jsem měl jedinečnou příležitost účastnit se celosvětového kongresu rekonstrukční mikrochirurgie, WSRM congress. Akce konaná jednou za dva roky

se nyní uskutečnila v bezprecedentně dosažitelné vzdálenosti – a sice v italské Bologni.

Rekonstrukční mikrochirurgie je doménou především plastických chirurgů. Jde o znovu vytváření zdánlivě nenávratně ztracených částí lidského těla, pro které se využívají převážně tkáně tělu vlastní. Znamená to

odebrání tkání na definované nervově-cévní stopce ze zdravé části těla postiženého jedince a jejich našití na cévy a nervy v okolí rekonstruovaného defektu. Cévy, o nichž je řeč, mají průměr v řádu jednotek milimetrů, a sutura se tak provádí pod operačním mikroskopem. Při jeho použití je možnost přenést nejen kůži s podkožím a fasciemi, ale i svaly a kosti. Využitím vlastních tkání odpadá nutnost imunosuprese a stejně tak jsou eliminovány komplikace spojené s přítomností cizího materiálu v lidském organismu. Na druhou stranu, jde o mnohahodinové operace nejvyšší náročnosti se značnými požadavky na celý tým lékařů a sester, stejně jako na celkový zdravotní stav pacienta. Nemocní přichází z onkologických, traumatologických a pediatrických oddělení. Mezi nejčastější zákroky patří rekonstrukce obličeje, končetin a ženského prsu. Uvedené operace bohužel nejsou adekvátně hrazeny zdravotními

Foto: autor

Foto: autor

pojišťovny, a tak je jejich počet v České republice limitován.

Na kongresu byla samozřejmě přítomná absolutní světová špička. Měl jsem tak možnost vyslechnout nejnovější trendy a horké novinky krásného, rozvíjejícího se oboru. Mezi nejinspirativnější řadím přednášky Fu-Chan Weie (Taiwan), L.Scott Lewina (USA) a J.P Honga (Jižní Korea). Potěšilo mě, že některé z jejich poznatků

jsme již převadli do klinické praxe i u nás, v Českých Budějovicích.

Se svou troškou do mlýna jsem s kazuistickými přednáškami, které byly zařazeny do soutěžní sekce, přispěl i já. Podařilo se mi „prokletit“ si cestu až do finále, které bylo stylizováno coby fotbalové utkání. Co jiného lze také čekat od Italů. Všech šest finalistů bylo tedy navlečeno do fotbalových dresů pořádající mocnosti.

Hlavní přednáškový sál se zaplnil do posledního místa, atmosféra by se dala krájet. Superstar hadr. Zocelen zkušenostmi získanými nejen na „našich“ Budějovicích Kazuistických, jsem vyrazil vstříc svému osudu a přednesl finální kazuistiku. Porotu s jejími peprnými a dotěrnými otázkami se mi dařilo zuby nehty držet na uzdě, což mi nakonec celkově vyneslo druhé místo. Slovy mého primáře, jsem sice jen první poražený, ale v celosvětové konkurenci lze druhé místo považovat za velký úspěch nejen naší nemocnice, ale i celé české plastické chirurgie. Úspěšné působení dokazuje, že svou práci děláme na vysoké úrovni a držíme krok se světem.

Rád bych poděkoval vedení Oddělení plastické chirurgie i Nemocnice České Budějovice, a.s. za možnost na kongres vycestovat a „reprezentovat“ naše oddělení. Jak jsem již naznačil výše, vidím velké plus v tom, že naše nemocnice pořádá nejrůznější kongresy a semináře, kde má mladý zdravotník příležitost si přednášení „osahat“ a následně se nebát i akce světového formátu. Velkým přínosem se tak jeví Budějovice Kazuistické, které předávání zkušeností z konkrétních případů mají již ve svém názvu.

MUDr. Tomáš Votruba
Oddělení plastické chirurgie

Kapka naděje opět podpořila českobudějovickou nemocnici

Čtyři nová nemocniční lůžka v celkové hodnotě 250 tisíc korun získalo Dětské oddělení Nemocnice České Budějovice, a.s. od Nadačního fondu Kapka naděje. Předání daru se uskutečnilo ve středu 31. července.

S Kapkou naděje nemocnice spolupracuje již od roku 2010. „Například v roce 2016 jsme dostali tři monitory vitálních funkcí, včetně příslušenství v hodnotě 350 tisíc korun. Významný byl mimo jiné i dar videogastroskopu v celkové hodnotě 300 tisíc korun v roce 2012. Spolupráce si velmi vážíme. Děkujeme,“ říká předseda představenstva Nemocnice České Budějovice, a.s. MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D.

Redakce

Vendula Pizingerová, MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D. | Foto: Jan Luxík

Maminky v českobudějovické porodnici mohou využívat rajský plyn

Takzvanou inhalační analgesii si nově mohou v porodnici Nemocnice České Budějovice, a.s. vyžádat nastávající rodičky, a to zcela zdarma. Používá se k ní medicínální plyn složený z oxidu dusného a kyslíku v poměru 1:1, lidově řečeno rajský plyn.

Obchodní název tohoto plynu je Entonox. Představuje bezpečnou a neinvazivní formu

inhalační porodní analgesie, má analgetické, lehce sedativní a anxiolytické účinky. Jeho předností je minimum zdravotních kontraindikací, jednoduchá aplikace, rychlý nástup analgetického účinku a zároveň i jeho rychlé odeznění.

Entonox příznivě ovlivňuje chování ženy při porodu, která je díky němu klidnější, psychicky uvolněná, a přitom schopna

komunikace a spolupráce. „Zavedení rajského plynu je reakcí na podnět ze strany rodiček. Je pro nás důležité, aby se cítily co nejkomfortněji, věříme, že tento krok ocení,“ říká předseda představenstva Nemocnice České Budějovice MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D.

Redakce

V Českých Budějovicích proběhne studie sledující vliv životního prostředí a životního stylu na těhotné ženy a novorozence

Vliv znečištěného ovzduší na výsledky těhotenství byl v České republice intenzivně studován v devadesátých letech v rámci Programu Teplice, kdy jako exponovaná oblast byl zvolen okres Teplice a jako kontrolní oblast okres Prachatice. Vzhledem k vyšším koncentracím jemných prachových částic a polycyklických aromatických uhlovodíků v ovzduší byl v okrese Teplice pozorován vyšší výskyt plodů s nitroděložní růstovou restrikcí (FGR) a novorozenců s nízkou porodní hmotností (LBW), stejně tak i vyšší ovlivnění genetického materiálu. Proto byly považovány jižní Čechy za vhodnou kontrolní oblast při studiu vlivu znečištěného ovzduší na zdravotní stav populace.

V dalších letech byly zavedeny nové metody studia genetického poškození. Jde například o změny v expresi genů, stanovení mikrojadérek, a studia oxidačního poškození DNA a peroxidace lipidů.

Na základě těchto zjištění se v následujících letech stalo Gynekologicko-porodnické oddělení a Neonatologické oddělení Nemocnice České Budějovice a.s. spolupracujícími pracovišti Ústavu experimentální medicíny AV ČR v Praze, a Českobudějovicko kontrolní srovnávací lokalitou ve studiích o vlivu znečištěného ovzduší na těhotné ženy a novorozence. Tato spolupráce úspěšně probíhá již od roku 2009. V rámci výzkumu byly získány základní výsledky o vlivu polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) na tvorbu DNA aduktů i vzniku chromozomových aberací, které mohou být využity pro hodnocení zdravotních rizik. Použitím čipové technologie a analýzou exprese genů u novorozenců bylo zjištěno, že zvýšené koncentrace benzo[a]pyrenu (B[a]P) ovlivňují expresi genů zodpovědných za regulaci imunity.

Foto: Jan Luxík

Výzkum vlivu znečištěného ovzduší na výsledky těhotenství v okresech Karviná a České Budějovice v letech 2013–2016 prokázal ovlivnění genetického materiálu a jeho oxidační poškození v průběhu zimních měsíců (předpokládaný negativní vliv lokálních topenišť), stejně jako i rozdíly v onemocnění dýchacích cest mezi oběma lokalitami. Monitorování znečišťujících látek v ovzduší (jemných prachových částic PM_{2.5} a benzo[a]pyrenu) naznačují mírné zlepšování kvality ovzduší, a lze předpokládat, že tento trend bude pokračovat i v příštích letech.

Česká republika patří mezi státy s nejlepšími výsledky perinatální péče o rodičky a novorozence. Přesto se dále snažíme nalézat cesty, jak během těhotenství ještě zvýšit bezpečí nastávajících maminek i jejich ještě nenarozených dětí. Cestou k tomu je identifikace faktorů, které bezproblémový průběh těhotenství a zdraví novorozenců mohou narušovat.

Snažíme se pochopit veškeré mechanismy, které by mohly negativně ovlivnit

těhotenství a mít za následek zvýšenou nemocnost dětí v předškolním věku, přičemž se nyní zaměřujeme na zvýšené expozice polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU) v ovzduší a dietě.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky udělilo v loňském roce grant Excelentní výzkum: „Zdravé stárnutí v průmyslovém prostředí“ (Healthy Aging in Industrial Environment – HAIE), který je spolufinancován Evropskou unií. Jeho cílem je hodnocení vybraných rizikových faktorů životního prostředí a životního stylu na zdraví stárnoucí populace v Moravskoslezském a Jihočeském kraji. Koordinátorem projektu je Lékařská fakulta Ostravské univerzity. Jednou ze součástí projektu je studie „Novorozenci“, kterou zajišťuje Ústav experimentální medicíny Akademie věd České republiky (dále jen AV ČR).

Cílem studie „Novorozenci“ je identifikace faktorů, které bezproblémový průběh těhotenství a zdraví novorozenců mohou narušovat. Návrh studie využívá nejnovějších

metod molekulární epidemiologie i výsledků studií o vlivu znečištěného ovzduší na genetický materiál exponované populace. Předpokládáme spolupráci, která umožní analyzovat v biologickém materiálu získaného od zúčastněných maminek i novorozenců metabolity znečišťujících látek. U části nastávajících maminek budou studovány i vzorky stravy před porodem. Tento komplexní přístup hodnocení zátěže je inovativní a nebyl dosud použit. Exponovaná skupina bude z porodnice Karviná – Ráj, kontrolní skupina z porodnice v Českých Budějovicích.

Během roku 2019 bude v rámci studie sledováno celkem 400 matek a 400 novorozenců, v každé porodnici 200 párů maminka – novorozenec. Navíc se celkem 40 maminek zúčastní i týdenního sběru části stravy, která pak bude dále analyzována.

Během vlastního pobytu v porodnici vyplní maminky, které se do studie přihlásí, mateřský dotazník, bude jim odebrán vzorek moče a po porodu jim bude proveden jednorázový odběr žilní krve. Po přestřížení pupečníku bude odebrán vzorek pupečnickové krve z té části pupečníku, která se po porodu již k ničemu nepoužívá a následně se likviduje. Na novorozeneckém oddělení bude podle možností do sběrného sáčku zachycena moč novorozence a odebrán vzorek jeho stolice. Vzorky budou zpracovány v Oddělení genetické toxikologie a nanotoxikologie Ústavu experimentální medicíny AV ČR v Praze. Chemické analýzy budou prováděny na Ústavu analýzy potravin a výživy, Fakulta potravinářské a biochemické technologie VŠCHT v Praze. Aby se zabránilo zneužití výsledků vyšetření, budou vzorky odesílány a zpracovány pod číselným kódem (vše bude v souladu s novými pravidly GDPR) a nebudou použity k jiným účelům než je popsáno v projektu.

Rozsahem plánovaných vyšetření se jedná o unikátní studii, která dosud nikdy nebyla v České republice realizována. Lze proto předpokládat, že budou získány skutečně nové poznatky. O výsledcích analýz budou pracovníci obou nemocnic a účastníci studie informováni na seminářích, odborná veřejnost pak v příslušných odborných časopisech.

Studie „Novorozenci“ bude probíhat na Gynekologicko-porodnickém oddělení a Neonatologickém oddělení Nemocnice České Budějovice a.s. od dubna 2019.

MUDr. Radim Šrám, DrSc.

*koordinátor projektu
Ústav experimentální medicíny AV ČR*

MUDr. Miloš Velemínský, Ph.D.

*primář
Gynekologicko-porodnického oddělení
Nemocnice České Budějovice a.s.*

SPOTŘEBA POTRAVIN ZA PRVNÍ POLOVINU ROKU 2019

JABLKA

18 434 kg

BRAMBORY

42 150 kg

CHLĚB

21 143 ks

PŘESNÍDÁVKY

44 881 ks

MASO

43 302 kg

MLÉKO

37 411 l

KÁVA

cca 61 880 l

Seznámili se na Oddělení následné péče. Svoji lásku potvrdili poslední srpnový den před oltářem

Babička Dagmar pracovala v Nemocnici České Budějovice, a.s. od roku 1951 až do roku 1980 jako vrchní sestra Kožního oddělení. A aby toho nebylo málo – ženichova sestřenice Milena začínala na kardiologii na pozici všeobecné sestry.

Novomanželům blahopřejeme a držíme palce, ať je jejich společná cesta plná štěstí a radosti!

Redakce

V sobotu 31. srpna zažili Václav Podhola a Irena Svobodová z Oddělení následné péče Nemocnice České Budějovice, a.s. svůj nejkrásnější den. V 11.15 hodin si v Dubném u Českých Budějovic řekli své „ano“. Kolegové, kteří se seznámili při práci na oddělení, tak naplno propojili své životy. A další mezník je čeká záhy – na přelomu roku čekají miminko.

Václav Podhola na Oddělení následné péče nastoupil hned po maturitě, tedy v roce 2007. Už na střední zdravotnické škole nejraději praktikoval na lůžkových odděleních klinických oborů a na LDN, proto není divu, když si po škole vybral právě Oddělení následné péče.

S Irenou Svobodovou se seznámil až o sedm let později. Po ukončení střední zdravotnické školy – obor praktická sestra – pracovala v domově důchodců a v roce 2016 byla zaměstnána českobudějovickou nemocnicí.

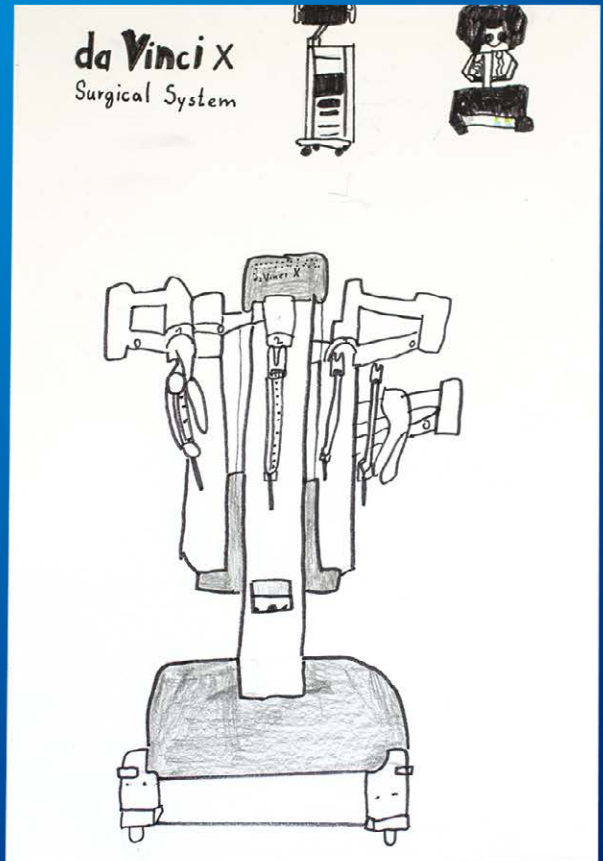
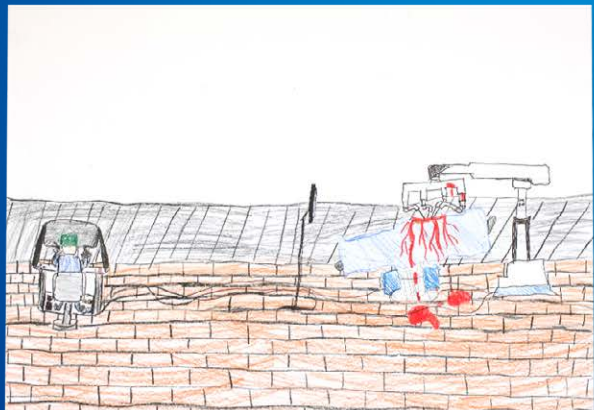
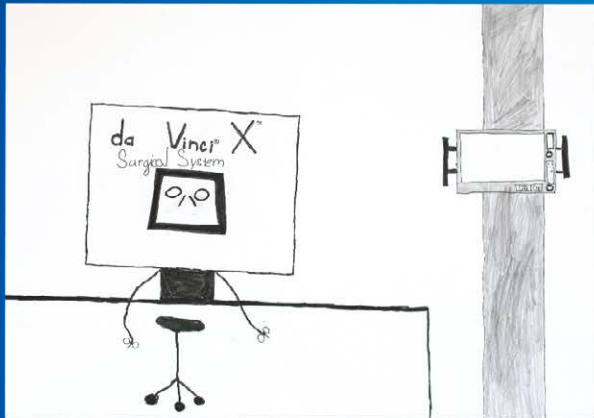
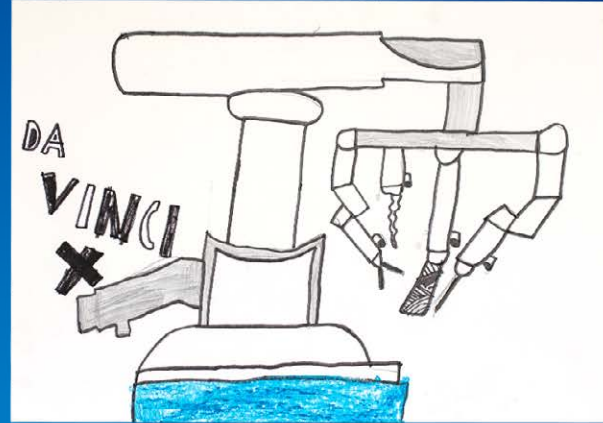
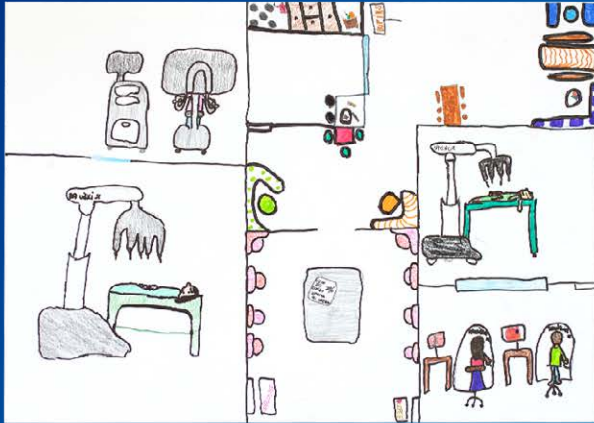
Ačkoliv je práce v nemocnici náročná, oba si ještě rozšiřují vzdělání. Zatímco Václav studuje specializaci ošetrovatelská péče v interních oborech, Irena hodlá dokončit vysokoškolský obor všeobecná sestra.

Za zmínku jistě stojí, že ženichova rodina je s jihočeským zdravotnictvím propojena již mnoho let. Václavova maminka Dana Podholová je odchovancem Nemocnice České Budějovice, a.s. – začínala na koronární jednotce Interního oddělení. Působila také v Nemocnici Českých Krumlov, a.s. a Nemocnici Prachatice, a.s. Nyní je hlavní sestrou Nemocnice Tábor, a.s.

Robotická chirurgie očima žáků

ZŠ L. Kuby

pro období 1. 10. 2019 - 31. 10. 2019 nebo do vyprodání zásob

<p>IMUNITA</p> <p><i>Oscilloccinum</i> 30 dávek</p> <p>679.- Kč 599.- Kč</p>	<p><i>GS Vitamin C se šípky</i> 500 mg 100+20 tbl</p> <p>179.- Kč 159.- Kč</p> <p>doplňk stravy</p>	<p>PÉČE O POKOŽKU</p> <p><i>Dexeryl Duo</i></p> <p>VÝHODNÉ DVOJBALENÍ</p> <p>419.- Kč 419.- Kč</p>	<p>DENTÁLNÍ HYGIENA</p> <p><i>Tepe mezizubní kartáčky</i></p> <p>129.- Kč 115.- Kč</p>
---	---	---	---

	STŘEDO- VĚKÝ ASIJSKÝ KOČOVNÍK	ODŘÍTI SE NA POVRCHU	ZMAČKATI (NÁREČ.)	POSILUJÍCÍ LÉKY	USTROJIT	POPÍNAVÁ BYLINA	ZNAČKA ASTATU	ODHAD VÝSLEDKU		ITALSKÉ MĚSTO	SCHOP- NOST PO- HLCOVAT ZÁŘENÍ	OBLEKÁT	CETKA (KNIŽNĚ)	NĚMECKY „KRÁT“	INICIÁLY TRUMPOVÉ	SVRCHOVA- NOST	PRODĚLÁ- VAT	RUČNĚ VYRYTÁ TISKOVÁ DESKA
DOČASNĚ POBYVAT									VEDOUcí POŠTY									
UBLÍŽITI									SOUBORY PŘÍSTROJŮ OBYVATEL OPOLÍ									
PES LOVICÍ V NORÁCH							MUŽ ČINÍCI PODÁNÍ ČESKÉ MĚSTO										DOMÁCKÝ TORKVÁT INFIKOVAT	
	KANTOR NÁRODO- HOSPODÁŘ							DOJEM NEVYCHO- VANÍ LIDÉ						NETEŘE (KNIŽNĚ) SKŘÍŇ SE ZÁSUVKAMI				
AUTOR VÝ- PRAVNÝCH DĚL					TAJENKA ŠUMĚNÍ (BÁSN.)								ŽENSKÉ JMÉNO NÁMOŘNÍ PIRÁT					
ZÁNĚT SLIZNICE						NECHODIT DO PRÁCE DĚT. CIT. TLESKÁNÍ						VYZÝVAVÁ ŽENA BRITSKÝ ŠLEGHTIC						
OTCOVÉ (KNIŽNĚ)				ZPĚVOHRA JAPONSKÁ LOVKYNĚ PEREL					STAROGER- MÁN SLOSOVÁNÍ								VZOREC KARBIDU TITANU	KLEKÁNÍ
ZNAČKA NIKLU			ROSTLINA LASKAVEC POVZDECH								SLOVA OP. VÝZNAMU POŠT. KÓD KENTUCKY							
OPUŠTĚN								ZÁVAZEK K PLNĚNÍ POKYNU PŘÍKAZCE										
STROJNÍCI								ADICE MOLEKULY VODY										

Vydává Nemocnice České Budějovice, a.s. | Odpovědní redaktoři: Bc. Iva Nováková, MBA, kolektiv | Předseda redakční rady: doc. MUDr. Jiří Stehlík, CSc. (Ortopedické oddělení) | Redakční rada: prim. MUDr. Petr Pták, Ph.D. (Chirurgické oddělení), prim. MUDr. Aleš Chrdle (Infekční oddělení), MUDr. Miroslava Nevšimalová (Neurologické oddělení), Mgr. Ondřej Scheinost (Centrální laboratoře) | Bezplatně | Náklad 3 000 ks | Pouze pro vnitřní potřebu Nemocnice České Budějovice, a.s. | Produkce: TRIMA CB s. r. o. | Tisk: INPRESS, a.s., Tiskárna České Budějovice | Evidenční číslo: MK ČR E 23303 | Za tiskové chyby neručíme